

Затверджую
Ректор Академії рекреаційних
технологій і права
 Р.П. Карпюк
«02» вересня 20 11 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про магістратуру
ПВНЗ «Академія рекреаційних технологій і права»

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про магістратуру (далі – Положення) розроблено на підставі: Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту»; Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах (наказ міністра освіти України від 02.06.93 р. №161); Положення про організацію навчального процесу в Академії рекреаційних технологій і права; Положення про організацію навчального процесу за кредитно-трансферною системою в Академії рекреаційних технологій і права; Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів Академії рекреаційних технологій і права; Рекомендацій про порядок створення, організацію і роботу державної екзаменаційної (кваліфікаційної) комісії у вищих навчальних закладах України (Міністерство освіти України, 1993 р.); Положення про порядок створення та організацію роботи Державної екзаменаційної комісії в Академії рекреаційних технологій і права.

Положення є нормативним документом Академії рекреаційних технологій і права, який визначає особливості організації магістерської підготовки в академії дослідницького типу.

Положення регламентує обов'язки магістрантів, викладачів – наукових керівників, а також діяльність випускових кафедр, керівників та консультантів магістерської підготовки, рецензентів, голів та членів державних екзаменаційних комісій.

На підставі цього Положення випускові кафедри розробляють навчальні та робочі навчальні плани магістерської підготовки за певною спеціальністю з урахуванням спеціалізацій, навчальні та робочі навчальні програми навчальних дисциплін та іншу навчально-методичну документацію щодо магістерської підготовки, які конкретизують зміст та технологію навчання з урахуванням специфіки певної спеціальності та майбутньої професійної діяльності випускників.

1.2. Згідно зі ст. 8 Закону України «Про вищу освіту» (№ 2984-III від 19 січня 2010 року), магістр - освітньо-кваліфікаційний рівень вищої освіти особи, яка на основі освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра здобула

повну вищу освіту, спеціальні знання та уміння, достатні для виконання професійних завдань та обов'язків (робіт) інноваційного характеру певного рівня професійної діяльності, що передбачені для первинних посад у різних видах економічної діяльності.

Підготовка фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня магістра може здійснюватись на основі освітньо-кваліфікаційних рівнів «бакалавр» та «спеціаліст».

Порядок зарахування на освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр» визначається правилами прийому до вищого навчального закладу.

Особи, які в період навчання за освітньо-професійною програмою підготовки магістра припинили подальше навчання, мають право за індивідуальною програмою здобути освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста за такою ж або спорідненою спеціальністю у тому самому або іншому акредитованому вищому навчальному закладі.

1.3. Підготовка магістрів проводиться на основі «Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України 20 січня 1998 року за №65, за відповідними спеціальностями згідно з Наказом МОНу №1067 від 09.11.2010р. «Про введення в дію переліку спеціальностей, за яким здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційними рівнями спеціаліста і магістра, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. №787», в кількості ліцензованого обсягу. Магістерська підготовка реалізує освітньо-професійні програми, які орієнтовані на підготовку фахівців для науково-дослідної, управлінської (виробничої) і педагогічної діяльності та роботи в галузі наукоємних технологій.

1.4. Магістерська підготовка у Академії рекреаційних технологій і права реалізує освітньо-професійні програми підготовки висококваліфікованих фахівців – магістрів – за спеціальностями, акредитованими за IV рівнем.

1.5. Особи, що навчаються за освітньо-кваліфікаційною програмою «магістр», є студентами, і на них розповсюджуються права та обов'язки, зазначені законодавством України для студентів відповідної форми навчання (у тому числі відстрочка від призову на дійсну військову службу).

1.6. Підготовка магістрів проводиться за денною та заочною формами навчання та без відриву від виробництва. Термін навчання за магістерською програмою визначається навчальним планом, затвердженим в установленому порядку.

1.7. Підготовка магістрів у системі вищої освіти спрямована на створення умов для творчого розвитку обдарованої особистості і підготовку фахівців за одним із функціональних напрямів діяльності: науково-дослідним (творчим), науково-педагогічним, управлінським (виробничим).

II. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

2.1. Навчальний процес для осіб, що навчаються за програмою «магістр», організовується відповідно до Положення про організацію

навчального процесу у вищих навчальних закладах, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 02 червня 1993 року №161 та «Положення про організацію навчального процесу в Академії рекреаційних технологій і права з урахуванням таких особливостей:

- навчання здійснюється за індивідуальним навчальним планом, порядок розробки й затвердження якого визначає вищий навчальний заклад;
- навчальний час, відведений для самостійної роботи, становить не менше 1/2 і не більше 2/3 загального обсягу часу, визначеного програмою підготовки магістра;
- на проведення індивідуальних занять може витрачатися до 20 відсотків загального обсягу навчального часу, передбаченого програмою;
- кваліфікаційна робота магістра, що виконується під час навчання у магістратурі, повинна передбачати проведення наукових досліджень (творчих розробок) з проблем відповідної галузі;
- державну атестацію здійснює державна екзаменаційна комісія відповідно до навчального плану спеціальності, обов'язковим є захист кваліфікаційної роботи магістра;
- відповідальність за виконання індивідуального навчального плану покладається на студента;
- науковий керівник один раз у семестр звітує на засіданні кафедри про виконання індивідуального плану кожним студентом, що навчається за програмою «магістр».
- студент, який своєчасно не виконав індивідуальний навчальний план, відраховується з академії, при цьому йому видається академічна довідка встановленого зразка;
- студенту, який виконав усі вимоги навчального плану підготовки магістра і захистив кваліфікаційну роботу магістра, рішенням державної екзаменаційної комісії присвоюється відповідно до обраної спеціальності кваліфікація та видається державний документ про здобутий освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр» і повну вищу освіту;
- студент, який отримав документ встановленого зразка про здобутий освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр» і повну вищу освіту, працевлаштовується згідно з чинним законодавством, йому може бути надана можливість наукового стажування (наукової роботи) за кордоном;
- студенту, який отримав підсумкові оцінки «відмінно» не менш як з 75 відсотків усіх навчальних дисциплін, передбачених індивідуальним навчальним планом, а з інших навчальних дисциплін - оцінки «добре», отримав оцінки «відмінно» за результатами державної атестації та має попередній диплом про вищу (базову) освіту з відзнакою, видається документ про вищу освіту із відзнакою;
- студент може взяти перерву в навчанні (академічну відпустку) згідно з порядком надання академічної відпустки, зазначеним у «Положенні про академічні відпустки та повторне навчання у вищих закладах освіти» від 06.06.96 р. № 191;

– враховуючи навчальні та наукові (творчі) здобутки, магістру може бути надана рекомендація на навчання в аспірантурі.

2.2. Навчальний процес здійснюється в таких формах:

- оглядові, проблемні лекції;
- індивідуальні навчальні заняття;
- самостійна робота, в тому числі проведення досліджень за затвердженою темою і підготовка кваліфікаційної роботи магістра;
- науково-дослідницька робота на відповідній кафедрі;
- навчальна та виробнича практика;
- контрольні заходи.

2.3. Формами звітності про якість навчання є:

- контрольні роботи;
- складання екзаменів і заліків;
- доповіді на наукових та методичних конференціях, семінарах;
- підготовка й захист рефератів, звітів з виконаних науково-дослідницьких робіт;
- підготовка та публікація результатів наукової роботи;
- державна атестація.

2.4. Кваліфікаційну магістерську роботу магістрант виконує самостійно під керівництвом наукового керівника.

Теми магістерських робіт після їх обговорення на засіданнях відповідних кафедр затверджуються наказом ректора академії. Коригування тем магістерських робіт допускається не пізніше ніж за два місяці до захисту. Робота виконується державною мовою.

2.5. Науковим керівником може бути особа з числа професорсько-викладацького складу академії, яка має науковий ступінь кандидата або доктора наук за профілем спеціальності, відповідної до спеціальності магістерської підготовки, та працює на посаді доцента, професора.

Наукового керівника підготовки магістра призначають відповідним наказом ректора академії.

2.6. У випадку виконання студентом індивідуальних планів підготовки магістрів на стику галузей наук допускається призначення, крім наукового керівника, одного чи більше консультантів.

Навчання за магістерською програмою проводиться під керівництвом наукового керівника відповідно до індивідуального навчального плану магістерської підготовки і спирається на активну самостійну роботу. Загальні питання організації навчання в магістратурі регламентуються «Положенням про організацію навчального процесу Академії рекреаційних технологій і права» та даним положенням.

2.7. Науковими керівниками магістрантів призначаються професори або доценти, які активно ведуть науково-дослідну роботу. Список наукових керівників і перелік рекомендованих тем магістерських досліджень розглядається та схвалюється на засіданні випускової кафедри у вересні місяці поточного навчального року. Теми наукових досліджень повинні бути сформульовані таким чином, щоб забезпечити цілеспрямоване

формування індивідуального навчального плану магістерської підготовки і його конкретну роботу у дослідницькому напрямку з першого семестру навчання в магістратурі.

2.8. Закріплення студентів, які будуть навчатися за ОКР «магістр», за керівниками і ухвалення тем наукових досліджень здійснюється на засіданні випускової кафедри. За одним керівником закріплюється не більше 5 студентів. Остаточне закріплення здійснюється наказом ректора академії.

2.9. Враховуючи, що підготовка магістрів значною мірою має індивідуальний характер, під керівництвом наукового керівника складається індивідуальний навчальний план, форма якого наведена у додатку А. Індивідуальні навчальні плани підписуються студентом, науковим керівником, завідувачем випускової кафедри і затверджуються першим проректором не пізніше 15 вересня поточного року. Індивідуальні навчальні плани складаються у 2-х примірниках, перший – зберігається у навчально-методичному відділі, другий – у студента.

2.10. Для наукового керівництва студентами, які навчаються за програмою «магістр», керівнику планується навчальне навантаження згідно встановлених норм часу.

2.11. Науковий керівник студента, який навчається за програмою «магістр»:

- надає допомогу студенту у виборі теми наукових досліджень і кваліфікаційної роботи, складанні індивідуального навчального плану;
- контролює виконання графіку навчального процесу студентом;
- сприяє організації індивідуальних навчальних занять;
- аналізує і контролює організацію самостійної роботи студента;
- організує і керує науково-дослідною роботою студента;
- сприяє підвищенню загальної культури студента;
- керує підготовкою кваліфікаційної роботи магістра;
- дає відгук на кваліфікаційну роботу і характеристику професійних та особистих (аналітичних, дослідницьких, світоглядних та інше) якостей студента.

2.12. Вищий навчальний заклад зобов'язаний створити умови для виконання студентом, який навчається за програмою «магістр», індивідуального навчального плану у повному обсязі і повинен:

- надавати студентам можливість публікації наукових (науково-методичних) статей у збірках, що друкуються в Україні;
- сприяти виданню кращих робіт магістрів;
- надавати студентам для користування навчальні приміщення, наукові фонди бібліотеки, наукове обладнання та устаткування;
- забезпечити доступ до інформаційних мереж;
- сприяти участі студентів у проведенні семінарів за участю видатних вчених;
- створювати умови для висвітлення у засобах масової інформації захисту кращих робіт магістрів.

2.13. Особа, яка здобула освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр», повинна володіти поглибленими знаннями з обраної спеціальності, умінням інноваційного характеру, навичками науково-дослідної (творчої) або науково-педагогічної, або управлінської (виробничої) діяльності, набути певний досвід використання одержаних знань і вміння створювати елементи нових знань для вирішення завдань у відповідній сфері професійної діяльності.

III. ВИМОГИ ДО МАГІСТЕРСЬКОЇ ПРОГРАМИ

3.1. Освітньо-професійна програма магістерської підготовки має освітню та науково-дослідну складові. Освітня складова магістерської програми призначена для формування більш цілісного, поглибленого бачення професійної діяльності, широти та фундаментальності освіти, що здобувається, максимальної наближеності її до сучасного рівня наукових знань у відповідній галузі. Поряд з спеціальними професійними знаннями до освітньої компоненти повинна входити економічна, гуманітарна й професійна підготовка.

Науково-дослідна частина магістерських програм повинна бути пов'язана з науковою проблематикою кафедр з акцентом на майбутню професійну діяльність і спрямована на формування навичок проведення наукових досліджень в конкретній галузі знань.

Навчальний план магістерської підготовки взаємопов'язаний з навчальними планами підготовки бакалаврів. При цьому слід мати на увазі концептуальні вимоги до рівнів професійної підготовки бакалавра і магістра, що впливають з призначення фахівця кожного освітньо-кваліфікаційного рівня. На бакалаврському рівні професійні знання націлені на вивчення предметної галузі (об'єктів професійної діяльності). Магістерська підготовка полягає у більш глибокій орієнтації на фундаментальні та професійні знання, у спрямованості на розвиток навичок самостійного здійснення наукових досліджень, прийняття обґрунтованих професійних рішень та отримання знань.

3.2. Навчальний план складається з двох циклів дисциплін:

- цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки;
- цикл професійної та практичної підготовки.

Освітня частина програми передбачає нормативні професійно орієнтовані, гуманітарні, соціально-економічні та психолого-педагогічні дисципліни і забезпечує отримання освітнього рівня *повна вища освіта* за відповідною спеціальністю.

Професійна частина програми передбачає нормативну частину (спеціальні дисципліни та науково-практичну підготовку), що разом з освітньою частиною програми забезпечує отримання освітньо-кваліфікаційного рівня *магістр* за відповідною спеціальністю.

Складовою освітньо-професійної програми є також вибіркова частина.

Крім того, до навчального плану входять науково-дослідна та інші необхідні практики, підготовка і захист кваліфікаційної роботи магістра.

Склад циклів дисциплін за професійним спрямуванням магістерської підготовки залежить від спеціальності і формується на підставі аналізу функціональних обов'язків магістра відповідної спеціальності. Навчальні програми дисциплін за професійним спрямуванням магістрів повинні бути орієнтовані у напрямку підвищення їх фундаментальності, наукового і професійного рівня, до них необхідно включити останні досягнення відповідної наукової галузі. Важливим є залучення студентів, які навчаються за програмою «магістр», до роботи з монографічною і періодичною науковою вітчизняною і іноземною літературою.

3.3. При плануванні магістерської підготовки більшу увагу слід приділяти самостійній (індивідуальній) роботі студента.

3.4. В результаті вивчення дисциплін магістерської підготовки формується певний рівень знань та умінь (визначається випусковою кафедрою).

3.5. Наукові дослідження за темою кваліфікаційної роботи магістра мають за мету:

- систематизацію і поглиблення теоретичних і практичних знань, формування навичок використання цих знань при вирішенні конкретних наукових, науково-технічних і професійних завдань;

- розвиток навичок самостійної науково-дослідної роботи і оволодіння методикою теоретичних, експериментальних і науково-практичних досліджень;

- набуття досвіду аналізу отриманих результатів досліджень, формулювання висновків і положень;

- набуття навичок написання і оформлення наукової роботи та отримання досвіду її прилюдного захисту.

В результаті виконання науково-дослідної частини програми студенти, які навчаються за програмою «магістр», повинні вміти:

- проводити бібліографічну роботу із залученням сучасних інформаційних технологій;

- формулювати мету дослідження;

- складати техніко-економічне обґрунтування проведення дослідження;

- вибирати необхідні методи дослідження, модифікувати існуючі та розробляти нові методи, виходячи із завдань конкретного дослідження;

- обробляти отримані результати, аналізувати і обмірковувати їх з урахуванням опублікованих матеріалів;

- подавати підсумки виконаної роботи у вигляді звітів, рефератів, наукових статей, доповідей і заявок на винаходи, які оформлені згідно з установленими вимогами із залученням сучасних засобів редагування і друку.

IV. ПІДСУМКОВА ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ

41. Підсумкова державна атестація проводиться відповідно до навчального плану та Положення про порядок створення та організацію роботи Державної екзаменаційної комісії в Академії рекреаційних технологій і права.

4.2. Виконання кваліфікаційної роботи магістра є заключним етапом магістерської підготовки і має за мету:

- систематизацію, закріплення і поглиблення теоретичних та практичних знань за відповідним напрямком вищої освіти і формування навичок застосування цих знань під час вирішення конкретних наукових і науково-технічних задач;

- розвиток навичок самостійної науково-дослідної роботи і оволодіння методами наукових досліджень;

- набування досвіду аналізу отриманих результатів досліджень, формулювання нових висновків і положень та їх прилюдного захисту.

Кваліфікаційна робота магістра є закінченим науковим дослідженням, вона повинна мати внутрішню єдність та свідчити про підготовленість автора до виконання самостійної наукової або творчої професійної роботи з використанням теоретичних знань і практичних навичок. Кваліфікаційна робота є важливим підсумком магістерської підготовки, у зв'язку з чим зміст роботи та рівень її захисту враховуються як один з основних критеріїв для оцінки якості реалізації відповідної освітньо-професійної програми. Кваліфікаційна робота магістра повинна продемонструвати уміння автора стисло, логічно, аргументовано і філологічно коректно викладати матеріал.

У процесі підготовки і захисту кваліфікаційної роботи студент повинен продемонструвати:

- здатність творчо мислити;
- уміння проводити бібліографічну роботу із залученням сучасних інформаційних технологій;

- здатність формулювати мету дослідження;
- уміння складати техніко-економічне обґрунтування проведення дослідження;

- володіння методами і методиками досліджень, які використовувались у процесі роботи;

- здатність до наукового аналізу отриманих результатів, розробки висновків і положень, уміння аргументовано їх захищати;

- уміння оцінити можливості використання отриманих результатів в науковій та практичній діяльності;

- володіння сучасними інформаційними технологіями для здійснення досліджень та оформлення атестаційної роботи.

За всі відомості, викладені в кваліфікаційній роботі магістра, порядок використання фактичного матеріалу та іншої інформації під час її написання, обґрунтованість висновків та положень, що в ній захищаються,

несе відповідальність безпосередньо студент – автор кваліфікаційної роботи.

4.3. Кваліфікаційна робота магістра повинна виконуватися державною мовою. Оформлення кваліфікаційної роботи магістра повинно відповідати вимогам:

- стандарту ДСТУ 3008-95. Державний стандарт України. Документація. Звіти в сфері науки і техніки. Структура та правила оформлення. - Київ: Держстандарт України, 1995. - 36 с.;
- вимог до дисертацій та авторефератів дисертацій // Бюлетень ВАК України. – 2007. - №6. – С.9 – 17.

Ілюстративний матеріал для захисту кваліфікаційної роботи магістра може бути виконаний у вигляді плакатів, креслень, подаватися за допомогою світлопроекційних та комп'ютерних засобів. Можливим є наявність під час захисту роздаткового матеріалу. Зміст ілюстративного матеріалу повинен з достатньою повнотою відобразити основні положення, які виносяться на захист.

4.4. Вказівкою проректора з навчально-методичної роботи за поданням завідувача випускової кафедри до кожної кваліфікаційної роботи магістра призначається один рецензент з числа провідних спеціалістів, інших вищих навчальних закладів і науково-дослідних установ.

4.5. Виконана кваліфікаційна робота магістра у незброшурованому вигляді подається студентом науковому керівнику не пізніше ніж за три тижні до початку захисту робіт. Після ухвалення роботи керівником вона разом з відзивом наукового керівника передається завідувачу випускової кафедри, який організовує обговорення кваліфікаційної роботи на засіданні кафедри.

Ухвалена на засіданні кафедри кваліфікаційна робота магістра переплітається та передається на рецензію опоненту.

Якщо висновок випускової кафедри є негативним, оформлюється витяг з протоколу засідання кафедри, який в установленому порядку передається для прийняття остаточного рішення щодо подальшого навчання або відрахування зі складу студентів.

4.6. Не пізніше ніж за три дні до захисту опонент подає до ДЕК рецензію у двох примірниках обсягом 1-2 стор. У своїй рецензії опонент висвітлює:

- актуальність теми дослідження;
- новизну дослідження;
- наукову, практичну і методичну цінність роботи;
- можливі рекомендації з подальшого розвитку роботи;
- висновки та оцінку роботи.

4.7. До захисту кваліфікаційних робіт допускаються студенти, які виконали магістерську програму підготовки, отримали відзив наукового керівника, рецензію опонента та візу завідувача випускової кафедри про допуск до захисту. Списки студентів, допущених до захисту

кваліфікаційних робіт магістра, затверджуються проректором з навчально-методичної роботи і передаються до ДЕК до початку її роботи.

4.8. На захист подається кваліфікаційна робота магістра з усіма необхідними підписами консультантів і нормоконтролера, та також з необхідним для захисту комплектом ілюстративного матеріалу, відзивом керівника і рецензією опонента. Науковий керівник повинен бути присутнім на захисті. Порядок захисту встановлюється ДЕКом.

4.9. Робота ДЕКу при розгляді кваліфікаційних робіт магістрів проводиться у відповідності з «Положенням про організацію навчального процесу у Академії рекреаційних технологій і права» та «Положення про порядок створення та організацію роботи Державної екзаменаційної комісії в Академії рекреаційних технологій і права».

4.10. Після захисту кваліфікаційна робота магістра передається в установленому порядку на зберігання у бібліотеку академії.

Схвалено вченою радою

ПВНЗ «Академія рекреаційних технологій і права»

Протокол № 1 від «02» вересня 2014 р.